

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ:

68081758

Sídlo:

Královopolská 147, 612 00 Brno

Revizní terénní výzkum tzv. paláce na akropoli velkomoravského hradiště v Mikulčicích přinesl roku 2010 zásadní poznatky k objasnění stavebního vývoje a datování této reprezentativní zděné architektury zřejmě z druhé poloviny 9. století.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2010

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 6. června 2011

Radou pracoviště schválena dne: 21. června 2011

V Brně dne 30. května 2011

1	Výroční zpráva o činnosti	3
1.1	Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	3
1.2	Informace o činnosti orgánů	3
1.3	Informace o zřizovací listině a změnách zřizovací listiny	5
1.4	Hodnocení hlavní činnosti	6
1.5	Vzdělávací činnost – účast na terciárním a sekundárním vzdělávání, vzdělávání veřejnosti	10
1.6	Expertní a koordinační činnost pracoviště, záchranné výzkumy	11
1.7	Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště	12
1.8	Seznam titulů vydaných na pracovišti v roce 2010	16
1.9	Hodnocení další a jiné činnosti	17
1.10	Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	17
1.11	Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	17
1.12	Předpokládaný vývoj pracoviště	18
1.13	Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	19
1.14	Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	19
2	Výsledky hospodaření v roce 2010	20

1 Výroční zpráva o činnosti

1.1 Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

Ředitel pracoviště

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
jmenován s účinností od 1. června 2007

Rada pracoviště byla zvolena dne 8. dubna 2009 ve složení

předseda: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)
místopředseda: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)
členové: doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.)
Mgr. Balázs Komoróczy, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)
PhDr. Karol Pieta, DrSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

Dozorčí rada pracoviště byla jmenována dne 27. března 2007 s účinností k 1. květnu 2007 ve složení

předseda: doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.)
místopředseda: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)
členové: prof. PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc. (Filosofická fakulta Masarykovy university)
prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)
prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (Centrum medievistických studií, Praha)

Změny ve složení orgánů v roce 2010

Nebyly provedeny žádné.

1.2 Informace o činnosti orgánů

Ředitel

Stěžejní aktivity v řízení pracoviště směřoval na znovuvybudování výzkumné základny v Mikulčicích, personální reorganizaci některých výzkumných středisek a technických útvarů, zlepšení materiálního vybavení a prostorových kapacit, koordinaci archeologických aktivit ve sféře územní působnosti ústavu i na přípravu podkladů v rámci hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005–2009.

Rada pracoviště

Rada pracoviště jednala v roce 2010 celkem na dvou svých řádných zasedáních ve dnech 23. března a 23. září 2010, další aktuální záležitosti byly řešeny hlasováním per rollam č. 3–5 v únoru, květnu a červnu 2010.

Na zasedání dne 23. března 2010 Rada především posoudila návrhy grantových projektů, podané výzkumnými pracovníky ústavu pro řešení od roku 2011 (GA ČR, Visegrádský grant), a doporučila jejich podání, v určitých případech po provedení některých úprav. Následně byla projednána Výroční zpráva o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2009, konečnou podobu Výroční zprávy Rada následně schválila 5. hlasováním per rollam 22. června 2010. Ředitel pracoviště seznámil přítomné s aktuální situací při obnově ústavní výzkumné základny v Mikulčicích, zvl. s přípravou samotné stavby, na podnět dr. M. Nývltové Fišákové bylo obsáhle diskutováno o dopadech výsledků hodnocení RIVu. Zasedání Rady 23. září 2010 pak bylo věnováno procesu hodnocení výzkumné činnosti pracoviště za období let 2005–2009, realizaci úsporných opatření v rámci finančních restrikcí AV ČR a dalšímu postupu prací na výstavbě nové budovy mikulčické výzkumné základny. Rada byla informována o systematických i záchranných výzkumech realizovaných ústavem v roce 2010 i o jeho popularizačních akcích. Rada doporučila, aby oba Archeologické ústavy AV ČR úzce kooperovaly při přípravě a připomínkování novely archeologické části památkového zákona.

Hlasováním per rollam č. 3, uzavřeným 8. února 2010, Rada zvolila kandidáta ústavu na místo člena Akademického sněmu AV ČR pro funkční období 2010–2014, 4. hlasováním per rollam ze dne 18. května 2010 konečně Rada podpořila uzavření smlouvy o vědecké spolupráci mezi ústavem a Dolnorakouským museem pravěku v Asparn an der Zaya.

Dozorčí rada

V roce 2010 jednala Rada na svém celkově 8. řádném zasedání dne 7. června 2010. Další aktuální záležitosti pak byly řešeny formou usnesení, schválených Radou per rollam (hlasování č. 4–8 per rollam, realizovaná v březnu, květnu a prosinci roku 2010). Tematicky náležely projednávané záležitosti několika stěžejním okruhům:

a) Činnost a hospodaření pracoviště – Rada projednala a vzala na vědomí účetní závěrku pracoviště i zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky ústavu k 31. 12. 2009, s příslušným zněním výroku auditora: „Bez výhrad“. Rada dále projednala a schválila výběr auditora účetní závěrky pracoviště pro rok 2010, včetně návrhu příslušné smlouvy. Stejně tak projednala a vzala na vědomí návrh rozpočtu pracoviště na rok 2010 a vyslovila souhlas se stávajícím rozdělením jednotlivých položek rozpočtu, projednala a vzala na vědomí návrh Výroční zprávy pracoviště za rok 2009, projednala a po diskusi schválila rovněž příslušná stanoviska Rady, zapracovaná do textu Výroční zprávy pracoviště dle § 19, odst. 1 b) a i) a dále odst. 3 zákona č. 341/2005 Sb. (oddíl 1.2.3 Výroční zprávy). V intencích směrnice Akademické rady AV ČR č. 6/2007 projednala Rada hodnocení ředitele pracoviště jako podklad pro vyplacení jeho roční odměny, v této záležitosti byl předsedou Rady odeslán dopis místopředsedovi AV ČR odpovědnému za koncepční a vědecko-organizační otázky pracovišť 7. – 9. sekce. Rada podpořila

snahu vedení pracoviště o nápravu poddimenzovaných mezd, vycházející z rozboru stávajícího stavu a jeho příčin. Průběžně byla seznamována rovněž s aktuálním stavem obnovy mikulčické výzkumné základny ústavu a její činností.

b) Nakládání s majetkem pracoviště – v záležitosti realizace projektu komplexní obnovy výzkumné základny ARÚB v Mikulčicích Rada projednala odkup dalších pozemků v k. ú. Mikulčice, potřebných pro výstavbu nové budovy výzkumné základny, seznámila se s návrhy příslušných kupních smluv a v souladu s ustanovením § 19, odst. 1, písm. b) bod 1, zákona č. 341/2005 Sb., O veřejných výzkumných institucích v platném znění, vydala předchozí písemný souhlas k tomuto právnímu úkonu, popř. doporučila odkoupit některé nemovitosti teprve po výmazu věcného břemene (pozemky p. č. 2090/25, 2096/9, 2096/10, 2103/119, 2111/2, 2111/4, 2113/2 a stavební objekt ležící na již zakoupených pozemcích p. č. 2112/1, 2112/2 a 2112/3; resp. p. č. 2092/1, 2092/2, 2095/1, 2096/18, 2096/19, 2112/1). Rada dále projednala záměr pracoviště požádat na rok 2011 v rámci stavebních investic Akademie věd ČR o dotaci na výstavbu ústavní výzkumné základny v Mikulčicích („Záměr realizovat stavební akci velkého rozsahu – Žádost o dotaci na akci velkého rozsahu“), a následně vydala předchozí písemný souhlas dle ustanovení § 19, odst. 1, písmeno b) zákona č. 341/2005 Sb. k záměru podat tuto žádost. Projednán byl rovněž záměr pracoviště uzavřít na roky 2011–2015 s Masarykovým museem v Hodoníně jako pronajímatelem nájemní smlouvu o nájmu části pozemku p. č. 2118/3 v k. ú. Mikulčice o výměře 3 900 m². Rada k záměru sjednat a uzavřít tuto smlouvu vydala předchozí písemný souhlas dle ustanovení § 19, odst. 1, písm. b), bodu 7 zákona č. 341/2005 Sb.

c) Projekt „Centre of Functional Odontology“ (COFO) – Rada byla informována o dalším vývoji projektu, navrhovaného k podpoře ze strukturálních fondů EU v letech 2008–2013.

d) Vlastní činnost Rady – projednána a schválena byla Zpráva o činnosti Rady v roce 2009, a to i jako podklad pro vyplacení odměn členům Rady.

1.3 Informace o zřizovací listině a změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., ze dne 28. června 2006 nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zřizovatelem ARÚB je Akademie věd České republiky – organizační složka státu.

Účelem hlavní činnosti ARÚB je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti archeologie, přispívat k využití jeho výsledků a k záchraně a ochraně archeologického kulturního dědictví a zajišťovat infrastrukturu výzkumu.

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., ze dne 27. září 2007 bylo změněno (doplněno) znění druhého odstavce III. oddílu zřizovací listiny, věnovaného předmětu hlavní činnosti ústavu (doplnění podtrženo):

„Předmětem hlavní činnosti ARÚB je vědecký výzkum v oblastech pravěkých a raných dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů získaných soustavnými i záchrannými výzkumy, a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů.“

1.4 Hodnocení hlavní činnosti

Stručná charakteristika vědecké (hlavní) činnosti pracoviště

V roce 2010 byla vědecká činnost Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., nadále zcela v intencích výzkumného záměru pracoviště koncentrována na základní výzkum vybraných témat evropské a světové prehistorie a protohistorie. Studium starší doby kamenné a paleoetnologie se soustředilo na analýzu některých starších nálezových souborů: bylo vyhodnoceno osídlení z počátku mladého paleolitu v Dolnomoravském úvalu a významně rozšířen fond lidských pozůstatků lovců mamutů z lokalit Dolní Věstonice II a Pavlov I. Nová cenná zjištění k pokročilým fázím paleolitu pochází ale také z aktuálních odkryvů (Brněnská kotlina, oblast Pavlovských vrchů, Vyškovská brána). Rovněž výzkum vybraných období mladšího pravěku stěžejní pozornost věnoval již získaným fondům, publikováno bylo například rozsáhlé žárové pohřebiště mladší a pozdní doby bronzové z Opavy-Kateřinek (celkem 151 hrobů). Problematika vojenského zásahu antické římské říše ve středním Podunají byla řešena terénními odkryvy na lokalitách Pasohlávky – „U Vodárny“ (germánské sídliště) a Engelhartstetten (římský vojenský tábor), pokračovala teoretická prostorová analýza systému příslušných archeologických struktur na území středního Podunají v prostředí GIS. Otázky sídelní, kulturní i etnické kontinuity či diskontinuity na našem území v době rozpadu antického světa a období časného středověku byly pak studovány při vyhodnocování pohřebišť 5. a 6. století na území Moravy (archeologické i přírodovědné analýzy); pokračoval také odkryv langobardského pohřebiště Mušov-Roviny. V oboru archeologie raného středověku se práce zabývaly důležitými aspekty poznání velkomoravského ústředí v Mikulčicích (sakrální architektura, historický reliéf lokality, osídlení nejbližšího zázemí, studium antropologie a zdravotního stavu populace), další výstupy byly věnovány problému nomádských vlivů ve velkomoravském prostředí. Vrcholně středověké keramiky jako důležitého fenoménu pro objasnění dobových výrobně-obchodních vztahů se konečně dotkly studie, využívající i poznatků petrografie a petroarcheologie. Důraz byl pro všechna uvedená témata kladen na interdisciplinární spolupráci a aplikacích nejnovějších přírodovědných metod.

V průběhu roku 2010 prošel Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., procesem hodnocení výzkumné činnosti pracovišť Akademie věd ČR za období 2005–2009. Mezi zásadní hodnocená kritéria náležela vedle nejvýznamnějších vědeckých výsledků pracoviště také míra zapojení do grantových a programových projektů, mezinárodní spolupráce, význam a specifický přínos pro společnost, personální, materiální a organizační otázky činnosti pracoviště a perspektivy jeho rozvoje, pedagogická činnost, účast na činnostech zvl. mezinárodní vědecké obce. Součástí hodnocení byla i vlastní SWOT analýza pracoviště a jeho vědeckých útvarů, perspektiv a očekávání, problémů a jejich řešení. Hodnotitelské grémium, jehož členy byli rovněž renomovaní zahraniční badatelé, ohodnotilo výzkumnou činnost ústavu druhou nejlepší známkou „2“ z hodnotící škály 1–5, zdůraznilo zejména vysokou míru kooperace se zahraničními institucemi a široký mezinárodní ohlas vědeckých výsledků pracoviště při studiu efektivně zvolených nosných témat.

Výčet několika nejdůležitějších výsledků vědecké (hlavní) činnosti a jejich aplikací

Trinkaus, E. – Svoboda, J. A. – Wojtal, P. – Nývltová Fišáková, M. – Wilczyński, J.: Human Remains from the Moravian Gravettian: Morphology and Taphonomy of Additional Elements from Dolní Věstonice II and Pavlov I. International Journal of Osteoarchaeology. Roč. 20 (2010), s. 645–669.

Laboratorní analýza osteologického materiálu ze sídlišť lovců mamutů Dolní Věstonice II a Pavlov I na jižní Moravě přinesla objev dalších 11 lidských kosterních pozůstatků z Dolních Věstonic II a 20 pozůstatků z Pavlova I, s pozoruhodnými poznatky pro poznání antropologie počátků anatomicky moderního člověka.

Svoboda, J. A.: Dolní Věstonice – Pavlov. Místo: jižní Morava. Čas: 30 000 let. Mikulov: Regionální muzeum, 2010. 62 s. (česká, anglická a německá mutace).

Popularizační souhrn dosavadních poznatků o světoznámém sídelním areálu lovců mamutů Dolní Věstonice – Pavlov: dějiny výzkumu, přehled nálezů, vývoj krajiny, výživa, suroviny, sídelní strategie, demografie, sídliště a obydlí, keramika, umění, pohřbívání.

Juchelka, J.: Pohřebiště lužické kultury v Opavě-Kateřinkách. Přehled výzkumů. Roč. 50 (2009, vyšlo 2010), s. 61–138.

Souborná publikace výzkumu nekropole lužické kultury v Opavě-Kateřinkách přinesla mj. cenné informace k pohřebnímu ritu, hmotné kultuře i duchovnímu milieu společnosti mladší a pozdní doby bronzové na pomezí severní Moravy a Slezska.

Komoróczy, B. – Vlach, M.: Využití GIS pro výzkum římského vojenského zásahu na barbarském území ve střední Evropě v době Markomanských válek – úvod do problematiky a perspektivy. Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliiskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae, Communicationes, Tomus X. Nitra: Archeologický ústav SAV, 2010 – (Beljak, J.; Březinová, G.; Varsik, V.) s. 247–289.

Aplikací prostorových analýz GIS byl formulován prediktivní model pro studium aktivit římských legií a příslušných archeologických komponent na území Moravy, jihozápadního Slovenska a Dolního Rakouska.

Tejral, J.: Zur Frage der frühesten hunnischen Anwesenheit in donauländischen Provinzen am Beispiel der archäologischen Befundes. Slovenská archeológia. Roč. LVIII, č. 1 (2010), s. 81–122.

Studie na téma časně hunské expanze do střední Evropy naznačila možnost pronikání barbarských, ponejvíce hunských družin z území panonských provincií do oblasti severně od Dunaje, kde zřejmě přispěly ke konečnému rozrušení místních sídelních i sociálně ekonomických struktur na počátku 5. století.

Havelková, P. – Villote, S. – Velemínský, P. – Poláček L. – Dobisíková, M.: Enthesopathies and activity patterns in the Early Medieval Great Moravian population: Evidence of division of labour. International Journal of Osteoarchaeology (2010). DOI: 10.1002/oa.1164 (18 s., v tisku, k dispozici elektronická verze).

Antropologické studium změn modelace kostí pohybového aparátu prokázalo v rámci velkomoravské sídelní aglomerace v Mikulčicích významné rozdíly ve fyzické zátěži a tedy i sociálním postavení mezi populacemi ze samotného opevněného centra a z osad v jeho zázemí.

Kouřil, P.: Archeologické doklady nomádskeho vlivu a zásahu na území Moravy v závěru 9. a v 10. století. Bitka pri Bratislave v roku 907 a jej význam pre vývoj stredného Podunajska (Zborník príspevkov z kolokvia). Bratislava: Slovenský archeologický a historický inštitút – Sahi, občianske združenie, 2008 (vyšlo 2010) – (Štefanovičová, T.; Hulínek, D.) s. 113–135.

Souhrnná studie zhodnotila archeologické indicie vlivu a expanze nomádských skupin (především staromadžarského etnika) na území Moravy v klíčovém období politického pádu Velké Moravy v závěru 9. a na počátku 10. století, a naznačila možná východiska historické interpretace.

Poláček, L. – Baxa, P. – Kučová, V. – Vlčková, J.: Památky Velké Moravy. Slovanské hradiště v Mikulčicích. Kostel sv. Markéty Antiochijské v Kopčanech. Praha: Národní památkový ústav, 2010. 134 s. (česká a anglická mutace).

Popularizační publikace shrnula aktuální poznatky o velkomoravské sídelní aglomeraci Mikulčice-Valy, včetně její části na levém břehu Moravy s kostelem sv. Markéty v Kopčanech.

Anotace nejdůležitějších výsledků vědecké (hlavní) činnosti

Lidské pozůstatky z moravského gravettienu: Morfologie a tafonomie dalších nálezů z Dolních Věstonic II a Pavlov I

Laboratorní analýza osteologického materiálu ze sídlišť lovců mamutů Dolní Věstonice II a Pavlov I na jižní Moravě přinesla objev dalších 11 lidských kosterních pozůstatků z Dolních Věstonic II a 20 pozůstatků z Pavlova I – z čehož 16 náleží dvojici lidských rukou (Pavlov 31). Tyto pozůstatky náležejí anatomicky moderním lidem, ovšem s některými archaickými rysy. Nejméně ve dvou případech jde o vysoké jedince, kteří patří k nejvyšším v rámci mladopaleolitického souboru. Tyto pozůstatky otevírají otázky týkající se různých způsobů zacházení s mrtvými, protože je nacházíme jak kompletně uložené v rituálních hrobech, tak volně rozptýlené a nyní i jako vybranou, zvlášť pohřbenou část těla (skelet rukou – Pavlov 31).

Citace výstupu: Trinkaus, E. – Svoboda, J. A. – Wojtal, P. – Nývltová Fišáková, M. – Wilczyński, J.: Human Remains from the Moravian Gravettian: Morphology and Taphonomy of Additional Elements from Dolní Věstonice II and Pavlov I. *International Journal of Osteoarchaeology*. Roč. 20 (2010), s. 645–669.

Otázka hunské přítomnosti v podunajských provinciích ve světle archeologických nálezů

Tématem studie je neustále diskutovaná otázka expanze Hunů do střední Evropy a oblasti podunajských provincií pozdní římské říše. Na rozdíl od dřívějších „katastrofických“ koncepcí, které spojovaly s expanzí Hunů definitivní rozpad podunajských provincií někdy na přelomu 4. a 5.

století, historické a archeologické vědy postupně přdestírají optimističtější a diferencovaný pohled na vývoj v Podunají ve studovaném historickém období. S přihlédnutím k určitým specifikům v archeologických a antropologických nálezech – zejména ve výbavě hrobů – lze říci, že kromě jezdecko-kočovních nebo přímo hunských prvků mělo významný vliv na dobovou hmotnou kulturu rovněž místní pozdně antické prostředí. Studie se pokouší definovat nejstarší horizont nálezů, dokládající hunskou přítomnost na samém počátku 5. století. Tuto skupinu archeologických památek, jejichž nositeli byli hunští spojenci Římanů, usazení na konci 4. století na půdě provincií, je třeba odlišit od komplexu barbarských nálezů, datovatelných do období rozkvětu hunské říše, s typickými posmrtnými oběťmi a izolovanými hroby a také od již řady hrobových nálezů populací, které žily na hranicích Attilovy říše.

Citace výstupu: Tejral, J.: Zur Frage der frühesten hunnischen Anwesenheit in donauländischen Provinzen am Beispiel der archäologischen Befundes. Slovenská archeológia. Roč. LVIII, č. 1 (2010), s. 81–122.

Archeologické doklady nomádského vlivu a zásahu na území Moravy v závěru 9. a v 10. století

Studie komplexně vyhodnocuje veškeré dosud známé indicie nomádských vlivů v prostředí slovanské Moravy v době krize a zániku velkomoravské říše i v následujícím “temném” období. Vedle stop kulturních či obchodních kontaktů se jedná zejména o velmi zajímavou skupinu nálezů, bezprostředně spjatých se zánikem mojmírovského státu, svědčících o přímých vojenských akcích staromadžarského etnika. Práce představuje důležitý příspěvek k objasnění změn politických a mocenských poměrů na Moravě na přelomu 9. a 10. století.

Citace výstupu: Kouřil, P.: Archeologické doklady nomádského vlivu a zásahu na území Moravy v závěru 9. a v 10. století. Bitka pri Bratislave v roku 907 a jej význam pre vývoj stredného Podunajska (Zborník príspevkov z kolokvia). Bratislava: Slovenský archeologický a historický inštitút – Sahi, občianske združenie, 2008 (vyšlo 2010) – (Štefanovičová, T.; Hulínek, D.) s. 113–135.

Nejvýznamnější vědecko-popularizační aktivity pracoviště

Týden pro Mikulčice

Den otevřených dveří, přednášky, výstava, speciální vycházky po mikulčickém hradišti s výkladem archeologa, Evropská noc vědců v Mikulčicích aneb Archeologie + Astronomie (celková návštěva asi 350 osob).

Základna pro výzkum velkomoravského období Mikulčice, Památník Slovanské hradiště v Mikulčicích, 18.–24. 9. 2010

Festival vědy Brno

Prezentace ARÚB “Odras duchovního světa paleolitu a časně doby historické na Moravě”.

Brněnské kulturní centrum, 15. 9. 2010

Týden vědy a techniky

Prezentace ARÚB "Unikátní archeologické nálezy z historické Moravy jen jeden den v Praze"; přednáška "Zlaté velkomoravské šperky jako produkt řemeslné výroby" (B. Kavánová); prezentace filmu "Velká Morava", s úvodním slovem L. Poláčka (150 posluchačů).

Akademie věd ČR, Praha; Literární kavárna Brno; Gymnasium Brno Terezy Novákové, 1., 3. a 5. 11. 2010

Popularizační publikace

Obrazová publikace autorského kolektivu přibližuje široké veřejnosti výsledky soustavného studia zásahu antických římských vojsk na území jižní Moravy.

Komoróczy, B. – Lukáš, M. – Růžičková, P. – Šterc, J. – Vlach, M.: Po stopách římských vojáků v kraji pod Pálavou. Pasohlávky: Obecní úřad Pasohlávky, 2010. 38 s.

Domácí a zahraniční ocenění zaměstnanců pracoviště

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

Udělena Stříbrná plaketa spolu se jmenováním dopisujícím členem Archeologického ústavu Slovenskej akademie vied v Nitre za zásluhy o spolupráci mezi českou a slovenskou archeologií (udělil ředitel Archeologického ústavu Slovenskej akademie vied v Nitre); dále Stříbrná medaile Slezské university v Opavě za zásluhy o vybudování Slezské university a podíl na spolupráci s Akademií věd ČR (udělil rektor Slezské university a děkan Filosoficko-přírodovědecké fakulty Slezské university)

PhDr. Jiří Doležel, doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

Knize „Přemyslovci. Budování českého státu“, ve které byli členy autorského kolektivu oba jmenovaní, byly v roce 2010 uděleny cena rektora University Karlovy za nejlepší vědeckou publikaci roku 2009, cena Akademie věd ČR za výsledky velkého vědeckého významu, dosažené ve výzkumu a vývoji při řešení výzkumných záměrů, programových a grantových projektů (udělil předseda Akademie věd ČR), a výroční cena nadace Českého literárního fondu za vědeckou literaturu.

1.5 Vzdělávací činnost – účast na terciárním a sekundárním vzdělávání, vzdělávání veřejnosti

Pedagogická činnost pracovníků ústavu na universitách a vysokých školách celé České republiky a Slovenska se koncentrovala na programy historické vědy a biologie na Masarykově universitě, Karlově universitě, Slezské universitě, Universitě Palackého, Západočeské universitě, Universitě Hradec Králové, Universitě Pardubice a Universitě Komenského v Bratislavě. V jednotlivých bakalářských, magisterských a doktorských programech odpřednášelo 13 výzkumných pracovníků ústavu v letních semestrech 2009/2010 a zimních semestrech 2010/2011 celkem 638 hodin (447, resp. 191 hodin), a to v 73 semestrálních cyklech přednášek, seminářů či cvičení. Dva zaměstnanci ústavu pak měli na universitních pracovištích vedlejší pracovní úvazek, naopak jeden univerzitní pracovník se podílel vedlejším úvazkem na výzkumné činnosti ústavu. V roce 2010 pokračovalo

nebo zahájilo doktorandské studium 7 pracovníků ústavu, další 4 byli naopak školiteli 13 doktorandů z jiných institucí.

V rámci vzdělávání středoškolské mládeže odpřednášeli členové ústavu na 10 hodin, dr. L. Šebela se jako školitel a organizátor podílel na realizaci dvou kol středoškolské odborné činnosti na Gymnásiu Brno-Řečkovice, kde byly pod jeho vedením vypracovány dvě práce.

Nejširší veřejnosti byly věnovány četné naučné přednášky. Zmínit lze kupříkladu cyklus přednášek o nejvýznamnějších fenoménech pravěkého a protohistorického osídlení oblasti Pavlovských vrchů, organizovaný v Galerii IF Hotelu Thermal v Pasohlávkách, tři rozhlasové relace o význačných archeologických nálezech a lokalitách Moravy v pořadu "Meteor" Českého rozhlasu (Pasohlávky, Krumlovský les, Chotěbuz; P. Kouřil, M. Nývltová Fišáková, 11. 9., 2. a 16. 10. 2010), nebo přednášky B. Komoróczyho a O. Šeda o akcích antických římských legií na Moravě.

1.6 Expertní a koordinační činnost pracoviště, záchranné výzkumy

Odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány a instituce

Celkový počet zpracovaných expertiz 831. Z nejvýznamnějších:

Odborné rešerše a vyjádření k návrhu na zrušení kulturní památky Pravěké hradiště Leskoun u Olbramovic

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nedoporučil ve svém vyjádření zpracovaném pro potřeby Ministerstva kultury ČR a společnosti Českomoravský štěrk, a. s. – Heidelberg Cement Group zrušení památkové ochrany lokality. Rozsáhlé místní šetření a zjišťovací terénní výzkum prokázal poté zachování podstatných cenných částí lokality jako součásti národního kulturního dědictví.

Stanovisko k výstavbě podzemních garáží na pozemku p. č. 397, k. ú. Město Brno

Stanovisko Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., k plánované výstavbě podzemních garáží pod náměstím Zelný trh na území městské památkové rezervace, vypracované na žádost Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Brno a Magistrátu města Brna, přispělo k zamítnutí tohoto kontroverzního projektu.

Vyjádření ke stavební činnosti na pozemcích parc. č. 30/1 a 30/2 v k. ú. Valašské Meziříčí a vyčíslení vzniklých škod

Odborná expertíza pro správní řízení Krajského úřadu Zlínského kraje dle zákona č. 20/1987 Sb., ve věci zničení archeologických nálezů (osídlení území města Valašské Meziříčí ve středověku) při stavební činnosti.

Koordinační oborová činnost pracoviště

Ústav dle příslušných ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči, v platném znění, nadále zůstává jedinou ze zákona oprávněnou výzkumnou organizací a garantem ochrany archeologických nálezů a památek i odborné úrovně jejich studia na území Moravy a českého

Slezska. V roce 2010 koordinoval činnost oprávněných organizací na tomto teritoriu především prostřednictvím jednotlivých regionálních komisí, ale i prostřednictvím Archeologické evaluační komise při Akademické radě AV ČR. Ve spolupráci s dalšími archeologickými organizacemi, institucemi státní památkové péče a orgány státní správy byla archivem ústavu vytvořena internetová databáze terénních archeologických výzkumů „Megalit“. Slouží k registraci, správě a úplné archivaci informací o veškerých probíhajících archeologických terénních akcích na území Moravy a českého Slezska a je plně kompatibilní s obdobným systémem aplikovaným v pražském Archeologickém ústavu AV ČR. Databáze je koncipována jako otevřený systém, do něhož mohou vkládat i čerpat z něj informace všechny organizace oprávněné vykonávat archeologické výzkumy a zároveň může sloužit jako zdroj informací také orgánům státní správy v mnoha fázích správních řízení a při dalších úředních postupech a rozhodovací činnosti. Oblast jeho uplatnění bude jak při záchraně národního kulturního dědictví a v archeologické památkové péči, tak při činnosti jednotlivých orgánů státní správy a samosprávy, činnosti oprávněných archeologických organizací všech typů a archivaci archeologických dat.

Záchranné výzkumy

V roce 2010 bylo v souladu s vědeckými cíli ústavu realizováno na základě dohod o provedení záchranného archeologického výzkumu dle § 22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění větší množství záchranných akcí. K nejvýznamnějším je třeba počítat záchranný archeologický výzkum na stavbě fotovoltaické elektrárny v k. ú. Otice u Opavy, v polních tratích Daremnice a Na Panském, který odkryl sídliště kultury kulovitých amfor z období mladého eneolitu, jedno z prvních v rámci českého Slezska a celé České republiky a významně rozšířil pramennou základnu této kultury. Záchranným archeologickým výzkumem na stavbě rodinného domu v Opavě-Kylešovicích pak bylo objeveno jedno z největších pohřebišť typu Chlopice – Veselé z pozdní doby kamenné (celkem 12 hrobů). Jde o dosud nejsevernější lokalitu svého druhu v rámci ČR, v regionu českého Slezska zcela unikátní.

1.7 Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

Přehled mezinárodních projektů, které pracoviště řeší v rámci mezinárodních vědeckých programů

AÚ SAV Nitra

Moravia Magna – Velká Morava

Velkomoravská pohřebiště

Archeologický ústav SAV Nitra/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 3

Podílí se instituce ze zemí: SR, ČR, Polsko, Rakousko

Komplexní analýza, souhrnné zpracování a publikace nejdůležitějších prozkoumaných nekropolí Velké Moravy

Rakouská AV

Základní problémy časně dějinného vývoje ve středním Podunají

Rakouská akademie věd/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 6

Podílí se instituce ze zemí: Rakousko, ČR, SR, Polsko, SRN

Výzkum nejrozličnějších kulturních, sociálních a společenských fenoménů střední Evropy na základě archeologického studia

CNRS

Dohoda o vytvoření uskupení evropského výzkumu

Východní Evropané na počátku středověku: od kmene ke státu

Národní centrum vědeckého výzkumu/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 8

Podílí se instituce ze zemí: Francie, Rusko, Švédsko, ČR, Ukrajina, Srbsko, SR

Studium vzniku raných státních uskupení na počátku středověku na území střední a východní Evropy na základě archeologických pramenů

RGK Frankfurt a. M.

Korpus římských nálezů v barbariku

Korpus římských nálezů na území Moravy

Římsko-germánská komise/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 20

Podílí se instituce ze zemí: SRN, ČR, SR, Polsko, Rakousko, Maďarsko, Holandsko a další

Pramenný soupis veškerých archeologických nálezů římské provenience na území Moravy a českého Slezska, jeho vyhodnocení a zasazení do historických souvislostí

RGZM Mainz

Kovářské hroby doby stěhování národů a časného středověku ve střední Evropě

Kovářské hroby doby stěhování národů a časného středověku ve středním Podunají

Římsko-germánské centrální muzeum Mohuč/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 4

Podílí se instituce ze zemí: SRN, ČR, SR, Rakousko

Katalog a podrobné vyhodnocení veškerých hrobů se vztahem ke kovářství 5.–8. století v Německu a Karpatské kotlině

RGK Frankfurt a. M.

Nové cesty studia Langobardů

Výzkum a mapování izotopů stroncia, olova a kyslíku k určení původu cizorodých skupin v populacích raného středověku

Římsko-germánská komise Frankfurt a. M./Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 2

Podílí se instituce ze zemí: SRN, ČR

Projekt zaměřený na průkaznost archeologického materiálu pro poznání etnicity a interetnických vztahů raně středověkých populací

Institut archeologii i etnologii PAN – Kraków, Warszawa

Štípané kamenné industrie

Kamenná industrie kultury zvoncovitých pohárů na Moravě (na pozadí středoevropského vývoje)

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 2

Podílí se instituce ze zemí: Polsko, ČR

Komplexní studium problematiky štípaných kamenných industrií pozdní doby kamenné a počínající doby bronzové na teritoriu střední Evropy

Polska Akademia Umiejętności Kraków

Štípané kamenné industrie

Kultura zvoncovitých pohárů ve střední Evropě ve světle studia kamenné štípané industrie

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i./Polská akademie věd a umění Krakov

Počet hlavních řešitelů: 3

Podílí se instituce ze zemí: Polsko, ČR

Víceoborové poznání kultury zvoncovitých pohárů pozdní doby kamenné a jejích teritoriálních kontaktů na základě analýzy štípané kamenné industrie

EU

CE Project – Podunajský limit – součást světového dědictví

EU/Ústav pro rakouský historický výzkum University Vídeň

Počet hlavních řešitelů: 6

Podílí se instituce ze zemí: Rakousko, SRN, Maďarsko, Slovensko, Polsko

Památková prezentace vybraných úseků římského antického limitu jako součásti světového kulturního dědictví – účast v expertním týmu

Österreichisches Archäologisches Institut, Wien

Výzkum římských vojenských táborů v Dolním Rakousku a na Moravě

Rakouský archeologický institut, Vídeň/Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Počet hlavních řešitelů: 2

Podílí se instituce ze zemí: Rakousko, ČR

Kooperace při prospekci, odkryvech a srovnávacím studiu význačného archeologického fenoménu doby římské v prostoru severně od středního Dunaje

Akce s mezinárodní účastí, které Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., organizoval nebo v nich vystupoval jako spolupořadatel

VI. protohistorická konference "Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem"

Hradec Králové, 6.–10. 9. 2010

Hlavní pořadatel Katedra archeologie Filosofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Celkem 65 účastníků, z toho 18 ze zahraničí, významné prezentace za ústav: Komoróczy, B. – Drozdová, E. – Nývltová Fišáková, M. – Šerý, O., První či poslední Říman na Moravě? Rozbor nálezů lidské kostry

z Hradiska u Mušova; Komoróczy, B. – Hložek, M., Unikátní nález součástí římské výbroje z Hradiska u Mušova.

42. mezinárodní konference archeologie středověku. „Člověk před hradbou a za hradbou“

Brtnice, 20.–24. 9. 2010

Hlavním pořadatelem Ústav archeologie a muzeologie – oddělení archeologie Filosofické fakulty Masarykovy university, konference se zúčastnilo 103 badatelů, z toho 21 zahraničních. Významná prezentace za ústav: P. Kouřil, Slezské fortifikace raného a vrcholného středověku a jejich hmotná kultura jako odraz mocenské, sociální, hospodářské i kultovní výjimečnosti.

Mezinárodní odborné symposium „Národní kulturní památka Slovanské hradiště v Mikulčicích a kostel svaté Markéty Antiochijské v Kopčanech: Památka světové hodnoty na seznam světového dědictví UNESCO“

Hodonín, 30. 11.–1. 12. 2010.

Hlavní pořadatel Masarykovo museum Hodonín, celkem 32 účastníků, z toho 17 ze zahraničí. Významná prezentace za ústav: L. Poláček, Mikulčice jako archeologický pramen klíčového významu pro poznání Velké Moravy a středoevropského raného středověku.

Na uvedených i četných dalších mezinárodních konferencích v ČR i zahraničí přednesli pracovníci ústavu v roce 2010 celkem 46 vlastních referátů a 6 posterových prezentací.

Nejvýznamnější zahraniční vědci, kteří navštívili Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Prof. dr. Norman R. Catto (Department Geography, University Montreal), Prof. dr. Herwig Friesinger (Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien), Prof. dr. Boguslaw Gediga (Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Wrocław), dr. Claus-Maria Hüssen (Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt a. M.), Prof. dr. Gilbert B. Tostevin (Department of Anthropology, University of Minnesota, Minneapolis), Dr. Dustin White (Institute of Archaeology, University of Oxford & Department of Palaeontology, Natural History Museum, London).

Aktuální meziústavní dvoustranné dohody

Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt/Main, SRN

Korpus římských nálezů ve střední Evropě, archeologická chronologie 5. století po Kr. ve střední a východní Evropě, výzkum římských vojenských pochodových táborů na jižní Moravě

Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, Forschungsinstitut für Vor- und Frühgeschichte, SRN

Antický svět a Germáni ve střední Evropě, formování středoevropských etnických struktur v pozdně antickém období a časném středověku, vznik Velkomoravské říše v rámci raně středověkých státotvorných procesů v Evropě

Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien, Rakousko

Střední Podunají v pozdní antice a na prahu raného středověku, etnický, kulturní a politický vývoj v 7. – 9. století, Velká Morava a její sousedi, materiální kultura center časně středověkého období

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar Ókortörténeti Tánszék Budapest (Katedra historie starověku filozofické fakulty univerzity Gáspára Károliho Budapešť), Maďarsko

Výuka archeologie, zejména problematiky období paleolitu, doby římské a stěhování národů a aktuálních problémů středoevropské pre- a protohistorie

Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Pécs (ředitelství Muzea oblasti Baranya v Pécsi), Maďarsko

Odborná spolupráce v oblasti studia doby římské ve středním Podunají, společné výstavní prezentace

Österreichisches Archäologisches Institut, Wien, Rakousko

Společný výzkum etnických, kulturních a obchodních kontaktů středního Podunají s okolními oblastmi zejména v době železné, římské a období stěhování národů

Національна академія наук України, Кримський філіал Інституту археології, Сімферополь (Národní akademie věd Ukrajiny, Krymská pobočka Archeologického ústavu, Simferopol), Ukrajina, Autonomní republika Krym

Srovnávací studium vybraných problémů pravěkého a časně dějinného vývoje střední Evropy a Černomoří

NÖ Museum für Urgeschichte in Asparn/Zaya, Rakousko

Kooperace při výzkumu římských vojenských táborů, popř. laténských sídlišť na území Moravy a Dolního Rakouska, společná prospekční a výzkumná činnost, zpracování nálezů a publikace výsledků studia

1.8 Seznam titulů vydaných na pracovišti v roce 2010

Škrdl, P. (ed.): Přehled výzkumů. Sv. 51 (2010), 505 s. ISSN 1211-7250

Měřínský, Z. – Kouřil, P. (ed.): Archaeologia historica, sv. 35/2010/1-2, 510 s. (spoluvydavatelé Ústav archeologie a museologie Filosofické fakulty Masarykovy university, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Východočeské museum v Pardubicích a Universita Pardubice, Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied Nitra) ISSN 0231-5823, ISBN 978-80-210-5272-7

1.9 Hodnocení další a jiné činnosti

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nevyvíjí v souladu se svojí zřizovací listinou žádné další a jiné činnosti.

1.10 Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce červnu 2010 proběhla kontrola projektu ITMS 22410520033, zástupci Centra regionálního rozvoje pro NUTS II Jihovýchod, zaměřená na kontrolu publicity, správnosti účetních dokladů a identifikaci projektu. Ze zprávy o kontrole vyplývá, že nebyly shledány žádné nedostatky.

1.11 Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Činnost Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., byla v roce 2010 financována převážně z institucionálních prostředků na výzkum poskytnutých AV ČR (77,28 %).

Dalším významným zdrojem financování jsou grantové projekty, které se podílely na financování ústavu v roce 2010 13,76 %. Tato položka zahrnuje i prostředky z Evropských fondů.

Zisk ze zakázek hlavní činnosti byl zdrojem dalších prostředků na činnost ARÚB, jejich podíl na celkových výnosech v roce 2010 byl 8,96 %.

Seznam všech grantových a programových projektů podporovaných ze státního rozpočtu řešených v roce 2010

Ident.od	poskytovatel	řešitel/spoluřešitel	řešení projektu	
		(příjmení, jméno, tituly)	od	do
IAA800010705	GA AV	Šebela Lubomír, PhDr. CSc.	2007	2011
IAA800010801	GA AV	Škrdl Petr, Ing. Ph.D.	2008	2012
GA404/09/H020	GA ČR	Kouřil Pavel, doc. PhDr. CSc.	2008	2012
GA404/09/1966	GA ČR	Procházka Rudolf, PhDr.CSc.	2009	2012
GA206/09/1054	GA ČR	Komoróczy Balázs Mgr. Ph.D.	2009	2011
GA404/09/1719	GA ČR	Tejral Jaroslav doc. PhDr. DrSc.	2009	2010
GA404/07/1513	GA ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2007	2010
GA404/06/0045	GA ČR	Svoboda Jiří, prof. PhDr. DrSc.	2008	2010
M300010902	GA ČR	Tejral Jaroslav doc. PhDr. DrSc.	2009	2011
MK 6763/2010	MK ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2010	2010
ITMS22410520033	MVRR SR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2009	2012
CZ1.07/2.4.00/12.0053	MŠMT	Mgr. Krupičková Šárka	2009	2012

V roce 2010 byl Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nadále zapojen do dvou projektů financovaných z evropských fondů. Jedná se o prostředky z Evropského fondu regionálního rozvoje, Program přeshraniční spolupráce, projekt Archeologický park Mikulčice – Kopčany. Doba trvání projektu je rok 2009-2012. Druhý projekt používá prostředky z Evropského sociálního fondu, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvem projektu Internetová encyklopedie dějin Brna. Doba realizace je v letech 2009-2012.

1.12 Předpokládaný vývoj pracoviště

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., při plánování dlouhodobého koncepčního a odborného rozvoje počítá s dalším intenzivním základním výzkumem vytčených nosných témat evropské a světové archeologie: studiem zvláště mladého paleolitu a souvisejících paleoetnologických aspektů, objasňováním vojenských aktivit antické římské říše na našem území i kulturně-historických procesů vedoucích k utvoření raně středověké střední Evropy, stejně jako s výzkumem moravského státu 9. století a navazujících fází dějinného vývoje, včetně prosazení určitých závažných fenoménů vrcholně středověké společnosti. Tyto základní problémové okruhy doplní některá další dílčí témata zejména z důležitých přechodových období pravěku (eneolit, halštatské období). V roce 2011 pak bude konkrétní pozornost zaměřena zejména na zdárné dokončení úkolů v rámci výzkumného záměru ústavu "Pravěký a časně dějinný vývoj ve střední Evropě z pohledu nejnovějších výsledků archeologického bádání na Moravě a ve Slezsku" (ident. kód AV0Z80010507), prodlouženého právě do 31. 12. 2011.

Jako nezbytná se nadále jeví důsledná orientace na nové vědní disciplíny (archeogenetika, izotopové, stronciové a další analýzy organických materiálů, dendrochronologie etc.), které zaznamenávají v současné době prudký rozvoj a mají konkrétní význam pro poznání a hodnocení původních způsobů života, migrací lidí i zvířat a adaptací na měnící se přírodní prostředí, a to především v geologické minulosti (pleistocén), ale perspektivně i v mladších historických obdobích. Vysoký stupeň zpracování archeologických pramenů v určitých problémových okruzích vybízí rovněž k širší míře jejich historické interpretace a přímé komparaci s poznatky dalších historických vědních disciplín (historie písemných pramenů, numismatika, historická demografie ad.). Velmi naléhavým úkolem zejména archeologie raného středověku zůstává další propracování relativní i absolutní chronologie datačně citlivých kategorií hmotné kultury, zvl. šperku a zbraní.

Poptávka po zpracování pramenného materiálu z klíčových moravských lokalit (Dolní Věstonice a Pavlov, Přerov – Předmostí pro paleolit, Mušov pro dobu římskou, Mikulčice pro slovanské období) je v evropském i světovém měřítku stále velmi vysoká. Právě tyto soubory totiž svými kvalitami i stavem zpracování umožňují řešení témat na jiných nalezištích jen obtížně uchopitelných (zvláště Mikulčice) a vytvářejí tak předpoklad k pokračující široké mezinárodní kooperaci s renomovanými vědeckými institucemi doma i v zahraničí.

Archeologické ústavy AV ČR rovněž nemohou být odtrženy od pramenů, proto musí vyvíjet v závislosti na svých vědeckých úkolech činnost jak na poli systematických, tak i záchranných výzkumů. Základními podmínkami pro udržení trvalého rozvoje pracoviště zůstávají pak především: kvalitní personální obsazení včetně posílení zapojení mladých a výkonných

pracovníků do výzkumu, stejně jako doktorandů a diplomantů do řešení konkrétních dílčích úkolů, odpovídající materiální předpoklady a konečně úzká součinnost a dotvoření sítě vybraných domácích i zahraničních spolupracujících odborníků a pracovišť (univerzity, významná muzea a jiné typy organizací – RGK, CNRS apod.).

1.13 Aktivita v oblasti ochrany životního prostředí

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., se aktivně podílí na ochraně archeologického kulturního dědictví jako nedílné součásti životního prostředí. Děje se tak zvl. na základě ustanovení § 21 a 22 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, která poskytují pracovišti pravomoci vyjadřovat se k ochraně archeologického dědictví podle zvláštních právních předpisů, vykonávat expertní činnost v oblasti archeologie, koordinovat aktivity oprávněných archeologických organizací na zájmovém území a ukládat informace o archeologických výzkumech na území Moravy a Slezska v archivu ústavu.

1.14 Aktivita v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2010 bylo v souladu s příslušnými normativy atestováno celkem 5 pracovníků ARÚB.

V Brně dne 30. května 2011

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
ředitel pracoviště

2 Výsledky hospodaření v roce 2010

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o auditu

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

**pro zřizovatele instituce
Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.**

**o ověření účetní závěrky
k 31. prosinci 2010**

**BETA Audit, spol. s r.o., Hudcova 76a, 621 00 BRNO
tel.: 541 511 680, www.betabrno.cz, info@betabrno.cz**

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce **Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.**, která se skládá z rozvahy k 31.12.2010, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2010 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o instituci Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i., jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Statutární orgán instituce společnosti Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Naši odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. k 31.12.2010 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2010 v souladu s českými účetními předpisy.

Jméno a sídlo auditora:

BETA Audit spol. s r.o.
se sídlem Brno, Palackého třída 159
číslo auditorského oprávnění 222

Auditor:

Ing. Renata Kohoutová
číslo auditorského oprávnění 1977

Datum vypracování zprávy: 7.2.2011

Přílohy: auditovaná rozvaha
auditovaný výkaz zisku a ztráty
auditovaná příloha

BETA Audit, spol. s r.o., Hudcova 76a, 621 00 BRNO
tel.: 541 511 680, www.betabrno.cz, info@betabrno.cz

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha

(v tis. Kč)

sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2010

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Sídlo:

Královopolská 147, 612 00 Brno

IČ:

68081758

		Název	SÚ	čís. řád.	Stav	
					stav k 01.01.10	stav k 31.12.10
A		Dlouhodobý majetek celkem			22 290	26 884
	I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	1	1	1 791	2 172
		1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
		2. Software	013	3	1 535	1 955
		3. Ocenitelná práva	014	4	0	0
		4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	256	216
		5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	0	0
		6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
		7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
	II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	02+03	9	33 843	39 772
		1. Pozemky	031	10	1 205	1 798
		2. Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
		3. Stavby	021	12	9 820	10 644
		4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	13	17 139	17 657
		5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
		6. Základní stádo a tažná zvířata	026	15	0	0
		7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	2 123	2 095
		8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	0
		9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	3 555	7 577
		10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	0	0
	III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	6	20	0	0
		1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	061	21	0	0
		2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	062	22	0	0
		3. Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
		4. Půjčky organizačním složkám	066	24	0	0
		5. Ostatní dlouhodobé půjčky	067	25	0	0
		6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0
		7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	27	0	0
	IV	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	07 - 08	28	-13 343	-15 060
		1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
		2. Oprávky k softwaru	073	30	-441	-840
		3. Oprávky k ocenitelným právům	074	31	0	0
		4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	-256	-216
		5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	0	0
		6. Oprávky ke stavbám	081	34	-1 766	-1 963
		7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	082	35	-8 757	-9 946
		8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
		9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
		10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-2 123	-2 095
		11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0

B.		Krátkodobý majetek celkem		40	12 308	11 343
I.		Zásoby celkem	11-13	41	35	21
	1.	Materiál na skladě	112	42	35	21
	2.	Materiál na cestě	111,119	43	0	0
	3.	Nedokončená výroba	121	44	0	0
	4.	Polotovary vlastní výroby	122	45	0	0
	5.	Výrobky	123	46	0	0
	6.	Zvířata	124	47	0	0
	7.	Zboží na skladě a v prodejnách	132	48	0	0
	8.	Zboží na cestě	131,139	49	0	0
	9.	Poskytnuté zálohy na zásoby		50	0	0
II.		Pohledávky celkem	31-39	51	2 149	1 780
	1.	Odběratelé	311	52	1 942	909
	2.	Směnky k inkasu	312	53	0	0
	3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	54	0	0
	4.	Poskytnuté provozní zálohy	314	55	165	193
	5.	Ostatní pohledávky	316	56	1	0
	6.	Pohledávky z a zaměstnanci	335	57	81	43
	7.	Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	336	58	0	0
	8.	Daň z příjmů	341	59	458	466
	9.	Ostatní přímé daně	342	60	0	0
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	61	0	0
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	62	0	0
	12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	63	0	0
	13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů Úx		64	0	0
	14.	Pohledávky za účastníky sdružení	358	65	0	0
	15.	Pohledávky z pevných termínových operací	373	66	0	0
	16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	67	0	0
	17.	Jiné pohledávky	378	68	0	0
	18.	Dohadné účty aktivní	388	69	0	760
	19.	Opravná položka k pohledávkám	391	70	-499	-591
III.		Krátkodobý finanční majetek celkem	21 - 26	71	9 957	9 384
	1.	Pokladna	211	72	50	51
	2.	Ceniny	212	73	12	11
	3.	Účty v bankách	221	74	9 895	9 322
	4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	75	0	0
	5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	76	0	0
	6.	Ostatní cenné papíry	256	78	0	0
	7.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	259	79	0	0
	8.	Peníze na cestě	262	80	0	0
IV.		Jiná aktiva celkem	38	81	168	158
	1.	Náklady příštích období	381	82	168	158
	2.	Příjmy příštích období	385	83	0	0
	3.	Kurzové rozdíly aktivní	386	84	0	0
A+B		Aktiva celkem		85	34 599	38 226

A		Vlastní zdroje celkem		86	31 296	35 463
I.		Jmění celkem	90-92	87	29 060	34 550
	1.	Vlastní jmění	901	88	22 290	26 884
	2.	Fondy	91	89	6 769	7 666
		- Sociální fond	912		306	259
		- Rezervní fond	914		4 571	5 981
		- Fond účelově určených prostředků	915		1 275	808
		- Fond reprodukce majetku	916		618	618
	3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	920	90	0	0
II.		Výsledek hospodaření celkem	93-96	91	2 237	914
	1.	Účet výsledku hospodaření	963	92	0	94
	2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	1 418	0
	3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	819	819
B.		Cizí zdroje celkem		95	3 302	2 763
I.		Rezervy celkem	94	96	0	0
	1.	Rezervy	941	97	0	0
II.		Dlouhodobé závazky celkem	98, 95	98	0	0
	1.	Dlouhodobé bankovní úvěry	951	99	0	0
	2.	Vydané dluhopisy	953	100	0	0
	3.	Závazky z pronájmu	954	101	0	0
	4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
	5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0
	6.	Dohadné účty pasivní	387	104	0	0
	7.	Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
III.		Krátkodobé závazky celkem	28, 32-	106	3 302	2 122
	1.	Dodavatelé	321	107	479	145
	2.	Směnky k úhradě	322	108	0	0
	3.	Přijaté zálohy	324	109	0	20
	4.	Ostatní závazky	325	110	0	0
	5.	Zaměstnanci	331	111	0	0
	6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	1 310	1 034
	7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	671	557
	8.	Daň z příjmů	341	114	0	0
	9.	Ostatní přímé daně	342	115	177	103
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	116	458	43
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	117	0	0
	12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	0	0
	13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
	14.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
	15.	Závazky k účastníkům sdružení	368	121	0	0
	16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
	17.	Jiné závazky	379	123	37	33
	18.	Krátkodobé bankovní úvěry	281	124	0	0
	19.	Eskontní úvěry	282	125	0	0
	20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
	21.	Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
	22.	Dohadné účty pasivní	389	128	171	187
	23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
IV.		Jiná pasiva celkem	38	130	0	641
	1.	Výdaje příštích období	383	131	0	0
	2.	Výnosy příštích období	384	132	0	641
	3.	Kurzové rozdíly pasivní	387	133	0	0
A+B		Pasiva celkem		134	34 599	38 226

Předmět věda a výzkum

Rozvahový den: 31.12.2010

Lenka Katolická
podpis a jméno
sestavil

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR, BRNO, v.v.i.
612 00 Brno, Královopolská 147

Datum sestavení:

1.2.2011

Odesláno dne:

1.2.2011

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
podpis a jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč)

sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2010

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Sídlo: Královopolská 147, 612 00 Brno

IČ: 68081758

		Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost		
					hlavní	další	jiná
					1	2	3
A.		Náklady		1	34 440	0	0
I.		Spotřebované nákupy celkem	50	2	2 498	0	0
	1.	Spotřeba materiálu	501	3	1 923	0	0
	2.	Spotřeba energie	502	4	229	0	0
	3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503	5	346	0	0
	4.	Prodané zboží	504	6	0	0	0
II.		Služby celkem	51	7	4 768	0	0
	5.	Opravy a udržování	511	8	306	0	0
	6.	Cestovné	512	9	434	0	0
	7.	Náklady na reprezentaci	513	10	12	0	0
	8.	Ostatní služby	518, 5	11	4 015	0	0
III.		Osobní náklady celkem	52	12	23 112	0	0
	9.	Mzdové náklady	521	13	17 121	0	0
	10.	Zákonné sociální pojištění	524	14	5 428	0	0
	11.	Ostatní sociální pojištění	525	15	0	0	0
	12.	Zákonné sociální náklady	527	16	562	0	0
	13.	Ostatní sociální náklady	528	17	0	0	0
IV.		Daně a poplatky celkem	53	18	32	0	0
	14.	Daň silniční	531	19	17	0	0
	15.	Daň z nemovitostí	532	20	0	0	0
	16.	Ostatní daně a poplatky	538	21	15	0	0
V.		Ostatní náklady celkem	54	22	1 003	0	0
	17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	0	0	0
	18.	Ostatní pokuty a penále	542	24	5	0	0
	19.	Odpis nedobytné pohledávky	543	25	0	0	0
	20.	Úroky	544	26	0	0	0
	21.	Kurzové ztráty	545	27	6	0	0
	22.	Dary	546	28	0	0	0
	23.	Manka a škody	548	29	0	0	0
	24.	Jiné ostatní náklady	549	30	992	0	0
VI.		Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr.položek celkem	55	31	3 028	0	0
	25.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	551	32	2 839	0	0
	26.	Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	552	33	96	0	0
	27.	Prodané cenné papíry a podíly	553	34	0	0	0
	28.	Prodaný materiál	554	35	0	0	0
	29.	Tvorba rezerv	556	36	0	0	0
	30.	Tvorba opravných položek	559	37	93	0	0
VII.		Poskytnuté příspěvky celkem	58	38	0	0	0
	31.	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	x	39	0	0	0
	32.	Poskytnuté členské příspěvky	581	40	0	0	0
VIII.		Daň z příjmů celkem	59	41	0	0	0
	33.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	42	0	0	0

		Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost		
					hlavní	další	jiná
					1	2	3
B.		Výnosy		1	34 526	0	0
I.		Tržby za vlastní výroby a za zboží celkem	60	2	3 095	0	0
	1.	Tržby za vlastní výroby	601	3	369	0	0
	2.	Tržba z prodeje služeb	602	4	2 726	0	0
	3.	Tržba za prodané zboží	604	5	0	0	0
II.		Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	61	6	0	0	0
	4.	Změna stavu zásob nedokončené výroby	611	7	0	0	0
	5.	Změna stavu zásob polotovarů	612	8	0	0	0
	6.	Změna stavu zásob výrobků	613	9	0	0	0
	7.	Změna stavu zvířat	614	10	0	0	0
III.		Aktivace celkem	62	11	0	0	0
	8.	Aktivace materiálu a zboží	621	12	0	0	0
	9.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	13	0	0	0
	10.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623	14	0	0	0
	11.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624	15	0	0	0
IV.		Ostatní výnosy celkem	64	16	4 377	0	0
	12.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	17	0	0	0
	13.	Ostatní pokuty a penále	642	18	0	0	0
	14.	Platby za odepsané pohledávky	643	19	0	0	0
	15.	Úroky	644	20	62	0	0
	16.	Kurzové zisky	645	21	0	0	0
	17.	Zúčtování fondů	648	22	1 366	0	0
	18.	Jiné ostatní výnosy	649	23	2 949	0	0
V.		Tržby z prodeje majetku, zúčt.rezerv a oprav. položek celkem	65	24	0	0	0
	19.	Tržby z prodeje DNM a DHM	651	25	0	0	0
	20.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	26	0	0	0
	21.	Tržby z prodeje materiálu	654	27	0	0	0
	22.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	28	0	0	0
	23.	Zúčtování rezerv	656	29	0	0	0
	24.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	30	0	0	0
	25.	Zúčtování opravných položek	659	31	0	0	0
VII.		Provozní dotace celkem	69	32	27 055	0	0
	29.	Provozní dotace	691	33	27 055	0	0
C.		Výsledek hospodaření před zdaněním		34	86	0	0
	34.	Daň z příjmů	591	35	-8	0	0
D.		Výsledek hospodaření po zdanění		36	94	0	0

Předmět č. věda a výzkum

Rozvahový den: 31.12.2010

Lenka Katolická
podpis a jméno
sestavil

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
AV ČR, BRNO, v.v.i.
612 00 Brno, Královopolská 147

Datum sestavení:

1.2.2011

Odesláno dne:

1.2.2011

doc.PhDr.Pavel Kouřil, CSc.
podpis a jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ: 68081758

Sídlo: Královopolská 147, 612 00 Brno

Příloha k účetní závěrce za rok 2010

1. Základní údaje

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. byl zřízen ve smyslu zákona č. 283/1992 Sb. jako pracoviště Akademie Věd České republiky s účinností ke dni 31.12.1992 pod názvem Archeologický ústav AV ČR, Brno, příspěvková organizace.

Na základě zákona č. 341/2006 Sb. se zřizovací listinou ze dne 28. června 2006 právní forma ústavu změnila na veřejnou výzkumnou instituci s účinností od 1.1.2007.

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině ze dne 27. září 2007 byl doplněn předmět hlavní činnosti (záchranný archeologický výzkum).

Název:	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.	
Sídlo:	Královopolská 147, 612 00 Brno	
IČ:	68081758	
DIČ:	CZ68081758	
Právní forma:	veřejná výzkumná instituce	
Zřizovatel:	Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1	
Ředitel v.v.i.:	doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.	
Rada v.v.i.:	předseda:	doc.PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
	místopředseda:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc
	členové:	doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
		PhDr. Karol Pieta, DrSc.
Dozorčí rada:		Mgr. Balázs Komoróczy, Ph.D.
Dozorčí rada:	předseda:	doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.
	místopředseda:	prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
	členové:	prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc.
		prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.
Předmět činnosti:		doc. PhDr. Petr Sommer, CSc.
Předmět činnosti:		předmětem hlavní činnosti ARÚB je vědecký výzkum v oblastech pravěkých a raných dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů, získávaných soustavnými i záchrannými výzkumy a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů.
		předmět další a jiné činnosti – není

Organizační uspořádání v roce 2010

Statutárním orgánem veřejné výzkumné instituce je ředitel, který rozhoduje ve všech věcech, pokud nejsou svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

Organizační struktura

Výzkumná činnost ARÚB

- středisko pro výzkum paleolitu a paleoetnologie – detašované pracoviště Dolní Věstonice
- středisko pro archeologii doby římské a stěhování národů – detašované pracoviště Dolní Dunajovice
- středisko pro slovanskou a středověkou archeologii – detašované pracoviště Mikulčice
- detašované pracoviště Opava
- oddělení moravskoslezského pravěku
- oddělení archeologické prospekce

Ostatní činnosti ARÚB

- archiv a knihovna
- referát archeologické památkové péče
- referát ediční činnosti
- technicko-hospodářská správa
- sekretariát
- sdružení jihomoravských pracovišť

Financování činnosti (v Kč)

	výnosy	náklady	zisk	Podíl výnosů
Institucionální prostředky	26 680 588	26 680 588	0	77,28 %
Účelové prostředky	441 750	441 750	0	1,28 %
Mimorozpočtové veřejné prostředky	4 309 217	4 309 217	0	12,48 %
Mimorozpočtové – zakázky HČ	3 094 940	3 000 543	94 397	8,96 %
Celkem	34 526 435	34 432 038	94 397	100,00 %

Základní personální údaje:

Rozdělení zaměstnanců podle věku a pohlaví (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,00
21 – 30 let	7	10	17	24,64
31 – 40 let	7	8	15	21,74
41 – 50 let	6	5	11	15,94
51 – 60 let	10	8	18	26,09
61 let a více	4	4	8	11,59
celkem	34	35	69	100,00
%	49,28	50,72	100	

Pozn. Přepočtený počet pracovníků 2010 – 60,02
Přepočtený počet OZP v roce 2010 – 3,43 %

Rozdělení zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví (fyzické osoby)

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
vyučen	4	2	6	8,70
střední všeobecné	3	5	8	11,59
úplné střední odborné	7	13	20	28,99
bakalářské	0	2	2	2,90
vysokoškolské	20	13	33	47,64
celkem	34	35	69	100,00
%	49,28	50,72	100,00	

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

doba trvání	počet	%
do 5 let	32	46,38
do 10 let	12	17,39
do 15 let	6	8,70
do 20 let	5	7,25
nad 20 let	14	20,29
celkem	69	100,00

Celkový údaj o průměrných mzdách za rok (v Kč)

průměrná hrubá měsíční mzda	21 847
-----------------------------	--------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců

	počet
nástupy	7
odchody	3

Čerpání mzdových prostředků podle zdrojů

Článek - zdroj	Mzdy v Kč	OON v Kč
0 projekty zahr.poskytovatelů	1 054 706	127 084
1 Granty GA AV - účelové	50 000	80 000
3 Granty GA ČR - mimorozpočtové	418 925	204 545
4 Ostatní poskytovatelé mimorozpočtové	168 904	54 500
6 Program podpory cíleného výzkumu	327 673	107 334
7 Zakázky hlavní činnosti – mimorozp.	898 746	424 680
8,9 Institucionální prostředky	12 843 025	361 248
Celkem	15 761 979	1 359 391

Mzdové prostředky	Mzdy v Kč	Podíl na mzdách
Institucionální	13 639 280	79,66 %
- z toho na výzkumný záměr	10 489 582	61,27 %
- z toho režie	3 149 698	18,40 %
Účelové	130 000	0,76 %
Mimorozpočtové z veřejných zdrojů	2 028 664	11,85 %
Mimorozpočtové ze zakázek hlavní činnosti	1 323 426	7,73 %
Celkem	17 121 370	100 %

2. Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Použité účetní zásady:

Účetnictví je zpracováno v souladu se zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Majetek

- dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně.
- drobný majetek pořízený po roce 2007 není evidován v rozvaze a je účtován v roce pořízení přímo do nákladů ARÚB (účty 501AE a 518 AE).
- drobný majetek pořízený do 31.12.2006 a evidovaný v rozvaze je postupně vyřazován na základě schválených návrhů k vyřazení
- způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů – pro rok 2010 byly stanoveny odpisové sazby:

Skupina	Roční odpis
Budovy, stavby	2%
Energetické a pracovní stroje	5%
Přístroje	10%
Motorová vozidla	20%
Inventář	20%
Software	20%

Způsob uplatnění při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu (uplatnění směnných kursů vyhlášených ČNB jako běžných či stálých kursů s uvedením termínů jejich změn):

- v průběhu roku byl používán denní kurs ČNB a účtovalo se pouze o realizovaných kursových rozdílech
- aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kursu devizového trhu vyhlášeného ČNB.

Opravné položky k pohledávkám jsou tvořeny k pohledávkám po lhůtě splatnosti nad 7 měsíců ve výši 20%, u dvou pohledávek, které byla uplatněny u soudu, je tvorba OP v souladu se zákonem 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Účetní OP v souladu s předpisy platnými pro v.v.i. nejsou tvořeny.

Pohledávky vůči dvěma dlužníkům v celkové výši 37 221,10Kč byly nedaňově odepsány. OP ve výši 7 444,22Kč byla rozpuštěna. Dlužníci nekomunikují a není možné je kontaktovat, na výzvy nereagovali. Obě pohledávky byly již promlčeny.

Rezervy – nejsou tvořeny.

V roce 2010 jsou realizovány dva projekty z fondů EU. V obou je ARÚB jedním z partnerů. V projektu Encyklopedie dějin Brno (EDB) je hlavním partnerem Masarykova universita Brno, v projektu Archeologický park Kopčany (APK) je hlavním partnerem Masarykovo muzeum Hodonín.

V projektu EDB jsme před začátkem projektu obdrželi částku ve výši 50% našich očekávaných nákladů, tj. 1 580 tis. Kč. Prostředky nespotřebované v roce 2010 byly převedeny z výnosů na účet 384-výnosy př. období.

V projektu APK budou prostředky proplaceny HP po schválení monitorovací zprávy a seznamu dekl. výdajů. Očekávaná částka ve výši 85% nákladů byla zaúčtována do výnosů a na účet 388-Dohadné účty aktivní.

HV z roku 2009 ve výši 1 417 784,59Kč byl rozdělen do FRM ve výši 7 269,80Kč a do rezervního fondu ve výši 1 410 514,79Kč.

3. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

Protokolem o majetku a závazcích, které přecházejí na veřejnou výzkumnou instituci, ze dne 30. ledna 2007, byl převeden do vlastnictví Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. majetek a další aktiva, závazky a další pasiva, ke kterým měla příslušnost hospodaření ke dni 31.12.2006 státní příspěvková organizace Archeologický ústav AV ČR, se sídlem Královopolská 147, Brno, IČ 68081758.

1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (v Kč)

Majetek	pozemky	budovy	stavby	energ- stroje	prac- stroje	přístř.	dopr. prostř.	Inventář	výp. technika	SW	ned. majetek	celkem
počáteční stav	1 205 132	8 957 662	862 714	238 532	607 718	6 618 549	5 736 915	1 414 808	2 522 592	1 535 004	3 555 050	33 254 676
+ přírůstky	593 123	823 886	0	0	0	608 103	1 060 719	0	0	420 480	4 021 958	7 528 269
- úbytky	0	0	0	17 666	0	0	1 133 300	0	0	0	0	1 150 966
konečný stav	1 798 256	9 781 548	862 714	220 866	607 718	7 226 653	5 664 334	1 414 808	2 522 592	1 955 484	7 577 008	39 631 981
Oprávk												
počáteční stav	0	1 593 819	172 111	190 767	176 075	2 114 224	3 924 318	640 639	1 711 380	440 881	0	10 964 214
- vyřazení	0	0	0	17 666	0	0	1 133 300	0	0	0	0	1 150 966
+ oprávk	0	181 866	15 256	3 852	10 576	744 514	999 922	273 968	286 441	398 808	0	2 915 203
konečný stav	0	1 775 685	187 367	176 953	206 651	2 858 738	3 790 940	914 607	1 997 821	839 689	0	12 748 451
Zůstat. cena	1 798 256	8 005 863	675 347	43 913	401 067	4 367 915	1 873 394	500 201	524 771	1 115 795	7 577 008	26 883 530

2. Krátkodobé pohledávky

(v Kč)	k 31.12.2009	k 31.12.2010 Brutto	k 31.12.2010 Korekce	k 31.12.2010 Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	1 942 327	909 054	591 500	317 554
<i>Z toho – do lhůty splatnosti</i>	1 169 170	152 713	0	152 713
<i>- po lhůtě splatnosti</i>	773 157	756 341	591 500	164 841
<i>- z toho: nad 180 dnů PLS</i>	772 137	734 915	591 500	143 415
Pohledávky za zaměstnanci	80 572	43 247	0	43 247
Krátkodobé poskytnuté zálohy	165 426	193 000	0	193 000
Dohadné účty aktivní	0	759 680	0	759 680
Daně a poplatky	-52	192	0	192
Daň z příjmu	458 020	466 416	0	466 416
Jiné pohledávky	767	0	0	0
Krátkodobé pohledávky celkem	2 647 060	2 371 589	591 500	1 780 089

3. Krátkodobé závazky

(v Kč)	k 31.12.2009	k 31.12.2010
Závazky z obchodních vztahů	478 596	144 741
Z toho dodavatelé:	478 596	144 741
-ve splatnosti	478 596	144 741
- po lhůtě splatnosti	0	0
Z toho ostatní závazky	0	0
Dohadné účty pasivní	171 475	186 800
Závazky k zaměstnancům	1 310 430	1 034 481
Závazky vůči st.,DPH, SSZ, ZP	1 305 145	702 662
Krátkodobé přijaté zálohy	0	20 000
Jiné závazky	36 574	33 272
Celkem krátkodobé závazky	2 844 200	2 121 956

4. Časové rozlišení

(v Kč)	k 31.12.2009	k 31.12.2010
Náklady př. období	167 627	157 659
Výnosy př. období	0	641 269

5. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 556 702 Kč (v 2009 - 670 586 Kč), ze kterých 387 070 Kč (v 2009 - 478 687 Kč) představují splatné závazky ze sociálního zabezpečení a 169 632 Kč (v 2009 - 206 089 Kč) představují splatné závazky ze zdravotního pojištění. Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění byly v termínu do 31. ledna 2011 uhrazeny.

6. Stát – daňové závazky

Daňové závazky činí 145 960 Kč (2009 – 634 559 Kč), ze kterých 102 838 Kč (2009 – 176 933 Kč) je splatný závazek z titulu přímých daní zaměstnanců, 43 122 Kč (2009 – 457 626 Kč) je splatný závazek z titulu DPH. Předpokládaný přeplatek z DPPO – 466 416 Kč (v 2009 – 458 020Kč).

7. Změny ve jmění :

	Vlastní jmění	Sociální fond	Rezervní fond	Fond účel.urč. prostředků	Fond reprodukce majetku	Nerozděl. Zisk/ztráta	Hospodář. výsledek	Celkem
K 1.1.2010	22 290 463	305 961	4 570 580	1 274 539	618 000	819 144	1 417 785	31 296 472
zvýšení 2010	7 528 269	321 002	1 410 514	853 290	7 623 998	0	0	17 737 073
snížení 2010	2 935 203	367 818	0	1 320 079	7 623 998	0	1 417 785	13 664 883
K 31.12.2010	26 883 529	259 145	5 981 094	807 750	618 000	819 144	0	35 368 662

HV za rok 2010 je ve výši 94 397Kč.

V Brně 1. 2. 2011

Zpracovala: Lenka Katolická, vedoucí THS

Schválil: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., ředitel

Katolická

P. Kouřil

DOPIS NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro vedení instituce

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

k auditu účetní závěrky k 31.12.2010

Obsah:

- 1. Základní informace o auditu***
- 2. Způsob provedení auditu***
- 3. Zjištěné skutečnosti***
- 4. Závěr a doporučení***

BETA Audit, spol. s r.o., Hudcova 76a, 621 00 BRNO
tel.: 541 511 680, www.betabrno.cz, info@betabrno.cz

1. Základní informace o auditu

Provedli jsme audit řádné účetní závěrky k 31.12.2010 účetní jednotky

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

- Královopolská 147, Brno, PSČ 61200
- IČ: 68081758
- DIČ: CZ68081758
- Zřizovatel: Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1
- Zastoupená: doc. PhDr. Pavlem Kouřilem, CSc., ředitelem ústavu
- Právní forma: veřejná výzkumná instituce
- Předmět hlavní činnosti:
Předmětem hlavní činnosti ARÚB je vědecký výzkum v oblastech pravěkých a raných dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů, získávaných soustavnými i záchrannými výzkumy a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů.

Ověření provedla firma:

BETA Audit spol. s r.o.

- se sídlem Brno, Hudcova 76a, 612 00
- licence KA ČR č. 222
- auditor odpovědný za předložení zprávy:
Ing. Renata Kohoutová, číslo auditorského oprávnění 1977
- termín provedení: 7.2.2011

Cílem této zprávy je seznámit Vás se způsobem provádění auditu a zhodnocením výsledku auditu účetní závěrky, ale také Vás upozornit na případné ostatní nedostatky v účetnictví a vnitřním kontrolním systému, které byly při auditu zjištěny, a to včetně návrhu na opatření k jejich odstranění.

BETA Audit, spol. s r.o., Hudcova 76a, 621 00 BRNO
tel.: 541 511 680, www.betabrno.cz, info@betabrno.cz

2. Způsob provedení auditu

Při auditu účetní závěrky jsme v souladu se zákonem o auditorech, s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky ověřovali:

- a) zda údaje v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace účetní jednotky,
- b) zda účetnictví je vedeno správně, úplně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů

Zdrojem důkazních informací při ověřování jednotlivých oblastí bylo především účetnictví a další písemnosti účetní jednotky. Informace jsme získávali také od vedení a zaměstnanců účetní jednotky.

Při utváření názoru na účetní závěrku jsme nezkoumali vždy veškeré dostupné informace, ale při výběru vzorku jsme se řídili zásadou významnosti jednotlivých skutečností, tj. zaměřili jsme se zejména na položky a operace, které jsou významné vzhledem k celkovým ukazatelům o činnosti účetní jednotky.

Při získávání důkazních informací testy věcné správnosti jsme se zajímali o:

- **existenci aktiv a pasiv** – tj. zda aktivum nebo pasivum k danému datu existuje,
- **majetek a závazky** – tj. zda k danému datu je aktivum majetkem účetní jednotky a pasivum je jejím závazkem,
- **výskyt** – tj. zda uskutečněná hospodářská operace nebo případ se vztahuje k účetní jednotce,
- **úplnost** – tj. zda neexistují neevidovaná aktiva, pasiva nebo hospodářské operace,
- **ocenění** – tj. zda aktivum nebo pasivum je evidováno v odpovídajícím ocenění, částky přiřazené aktivům a pasivům jsou v souladu se zákonem o účetnictví, postupy účtování a jsou v souladu s oceněním v předchozím období,
- **zobrazení** – tj. zda hospodářská operace je evidována ve správné částce a výnosy i náklady jsou přiřazeny správnému období,
- **vykázání a zveřejnění** – tj. zda položka je vykázána, zatříděna a popsána v souladu s uznávanými účetními postupy a s požadavky právních předpisů.

Významné nedostatky ovlivňující výrok auditora, pokud byly při ověřování roční účetní závěrky zjištěny, jsou uvedeny ve „Zprávě auditora“, další zjištěné nevýznamné nedostatky jsou pak uvedeny v tomto „Dopisu vedení“.

Celý průběh auditu včetně použitých zdrojů důkazních informací a výsledků ověření roční účetní závěrky je dokumentován ve „Spisu auditora“, který je uložen v sídle firmy BETA Audit spol. s r.o..

3. Zjištěné skutečnosti

Během provádění auditu účetní závěrky k 31.12.2010 nebyly, při dodržení postupů stanovených Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky, zjištěny žádné skutečnosti, které by měly dopad na auditovanou účetní závěrku ani na výrok auditora.

4. Závěr a doporučení

Auditovaná účetní závěrka ve všech významných ohledech podává věrný obraz finanční situace společnosti a byl tedy udělen výrok bez výhrad.

Auditor:

Ing. Renata Kohoutová
číslo auditorského oprávnění 1977

